

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 1/2022
01.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у прекршајном предмету окривљеног АА и др, због прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ.бр.876/21 од 29.12.2021. године, поднетом против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-5 Пр.бр.1827/21 од 14.09.2021. године и Прекршајног апелационог суда, Одељење у Нишу II 211 Прж. бр. 21397/21 од 04.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ.бр.876/21 од 29.12.2021. године, као основан, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-5 Пр.бр.1827/21 од 14.09.2021. године и Прекршајног апелационог суда, Одељење у Нишу II 211 Прж. бр. 21397/21 од 04.11.2021. године, тако што се на основу члана 248. став 1. тачка 6) Закона о прекршајима, прекршајни поступак против окривљеног АА, због два прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру и окривљеног ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, због прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру, **ОБУСТАВЉА**.

Трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-5 Пр.бр.1827/21 од 14.09.2021. године, окривљени АА оглашен је одговорним да је учинио два прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру, за која су му претходно утврђене новчане казне у износу од 20.000,00 динара и 50.000,00 динара, те је осуђен на јединствену новчану казну у износу од 70.000,00 динара. Истом пресудом окривљени ББ, ВВ, ГГ, ДД,

ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ оглашени су одговорним да су учинили прекршај из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру и осуђени су на новчане казне у износу од по 50.000,00 динара. Наведене новчане казне сви окривљени су дужни да плате у року од 15 дана од правноснажности пресуде, а уколико то не учине, суд ће сходно члану 315. Закона о прекршајима посебним решењем одлучити о начину извршења неплаћене новчане казне. Одлучено је и о трошковима прекршајног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Прекршајног апелационог суда, Одељење у Нишу П 211 Прж. бр. 21397/21 од 04.11.2021. године, преиначена је пресуда Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-5 Пр.бр.1827/21 од 14.09.2021. године и то само у делу чињеничног описа прекршаја за окривљеног АА, док је у односу на непреиначени део првостепена пресуда потврђена, а жалба заједничког браниоца окривљених одбијена као неоснована.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости ПТЗ.бр.876/21 од 29.12.2021. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) и 4) у вези члана 157. став 1, члана 160. и члана 93. став 1. Закона о прекршајима, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан и побијане пресуде преиначи тако што ће према окривљенима АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, на основу члана 248. став 1. тачка 6. Закона о прекршајима обуставити прекршајни поступак због прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру, услед наступања апсолутне застарелости вођења прекршајног поступка и одлучити да трошкови поступка падну на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој је у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима обавестио Републичког јавног тужиоца, који седници није присуствовао, на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да је побијаним пресудама на штету окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) Закона о прекршајима, јер су наведени разлози о неодрживању суду окривљених и њиховог браниоца у поновном поступку ради узимања њихових изјава и присуствовања саслушању сведока, нејасни и у знатној мери противречни, те је учињена и битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) Закона о прекршајима, јер првостепени прекршајни суд у току прекршајног поступка није применио одредбе члана 157. став 1. и члана 160. Закона о прекршајима и окривљене и браниоца позвао на рочиште у складу са законом, те није применио ни одредбу члана 93. став 1. Закона о прекршајима и окривљенима и браниоцу доставио записнике о саслушању

сведока пре доношења пресуде, повређујући на тај начин право одбране, а које повреде није отклонио ни другостепени прекршајни суд, а што је све имало утицаја на доношење законитих и правилних пресуда.

Наиме, из списка предмета произилази да је првобитна првостепена пресуда прекршајног суда I-5 Пр.бр.117/20 од 12.04.2021. године укинута решењем Прекршајног апелационог суда, Одељење у Нишу је II-208 Прж. бр. 9757/21 од 13.05.2021. године. У означеном решењу Прекршајног апелационог суда дати су налази за поступање првостепеног суда, а поред осталог и да се поново саслушају полицијски службеници – ЗЗ и ИИ, за чије саслушање је потребно позвати и окривљене и њиховог браниоца.

Поступајући по налозима Прекршајног апелационог суда првостепени прекршајни суд, у поновном поступку је послао позиве окривљенима и браниоцу окривљених за рочиште заказано 05.08.2021. године, ради саслушања сведока. Међутим, како достављач није затекао окривљене на адресама где се достављање имало извршити, остављено им је обавештење да позиве могу преузети у писарници Прекршајног суда, Одељење у Бору у року од 15 дана од дана када је достава покушана, уз упозорење, да ће у случају непреузимања писмено бити истакнуто на огласној табли суда 8 дана, те да ће се по протеклу тог рока сматрати да је достављање извршено, сходно члану 160. Закона о прекршајима. Будући да окривљени позиве нису у остављеном року преузели од суда, суд је правилно 21.07.2021. године донео наредбу о истицању писмена на огласној табли суда, сходно члану 160. став 2. Закона о прекршајима, почев од 21.07.2021. године у којој наредби је наведено да су позиви скинути са огласне табле дана 28.07.2021. године. Након тога, првостепени суд је 05.08.2021. године на записнику констатовао да се окривљени нису одазвали, иако су уредно позвани, а да је бранилац окривљених доставио обавештење да ће у том периоду користити годишњи одмор, те је наведено рочиште одложено за 13.09.2021. године.

Такође, из списка предмета произилази да је првостепени суд поново упутио позиве свим окривљенима и њиховом браниоцу за рочиште заказано за 13.09.2021. године. Услед незатицања окривљених на пријављеним адресама, достављач позива је истима оставио обавештење, сходно члану 160. Закона о прекршајима да позиве могу у року од 15 дана од дана достављања обавештења, подићи у Прекршајном суду уз упозорење да ће у случају непреузимања писмено бити истакнуто на огласној табли суда у трајању од 8 дана, те да ће се по истеку тог рока сматрати да је достављање извршено. Првостепени прекршајни суд је позвао и заједничког браниоца окривљених – адвоката Пауна Јовановића из ..., коме је достављач у више наврата покушао доставу позива за рочиште заказано за 13.09.2021. године и то у дане 02.09.2021. године, када му је оставио обавештење о преузимању позива у суду, те дана 08.09. и 10.09.2021. године, када му није оставио обавештење да писмено може преузети у суду. За овим је прекршајни суд на рочишту 13.09.2021. године, саслушао полицијске службенике – сведоке ЗЗ и ИИ, ком саслушању нису присуствовали окривљени и њихов бранилац, након чега је дана 14.09.2021. године донео првостепену пресуду I-5 Пр.бр.1827/21 (која се захтевом побија) и окривљене огласио одговорним за наведене прекршаје и осудио их на новчане казне.

Сходно изнетом, првостепени прекршајни суд је приликом позивања окривљених и њиховог заједничког браниоца - адвоката Пауна Јовановића за рочиште заказано за 13.09.2021. године коме су требали присуствовати ради саслушања сведока – полицијских службеника, није испоштовао прописани поступак достављања позива одсутном лицу истицањем позива на огласну таблу суда, сходно члану 160. Закона о прекршајима, а како је то учинио за рочиште које је било заказано за 05.08.2021. године, односно како је то прекршајни суд у истој процесној ситуацији учинио за датум 05.08.2021. године, на који начин је повредио право окривљених на одбрану.

Одредбом члана 157. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се позив ради саслушања окривљеног, односно давања писане одбране или за саслушање сведока, као и све одлуке од чијег достављања тече рок за жалбу, достављају лично, осим када је овим законом другачије прописано.

Одредбом члана 160. Закона о прекршајима, прописано је да ако се на адреси где се достављање има извршити нико не затекне, оставиће се у поштанском сандучету или прибити на врата обавештење да лице коме је писмено упућено треба да га преузме у суду у року од 15 дана од дана покушаног достављања (став 1.). По протеклу рока из става 1. члана 160. Закона о прекршајима, писмено ће се истаћи на огласној табли и интернет страници суда, ако за то постоје технички услови. Достављање се сматра извршеним по истеку рока од 8 дана од дана истицања писмена на огласној табли и интернет страници суда (став 2.).

Из списка предмета неспорно произилази да првостепени прекршајни суд уопште није применио одредбе члана 157. став 1. и члана 160. Закона о прекршајима и није на законом прописаном поступку позвао окривљене и њиховог браниоца на рочиште које је заказано за дан 13.09.2021. године, на који начин је учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тачка 4) Закона о прекршајима, јер није након истека 15 дана од остављања обавештења окривљенима и браниоцу, донео наредбу о истицању писмена на огласној табли суда у трајању од 8 дана од дана истицања.

За овакво поступање првостепени прекршајни суд у разлозима своје пресуде наводи: „на заказано рочиште ради саслушања сведока ЗЗ и ИИ, нису се одазвали окривљени, као ни бранилац окривљених иако је свима од стране ПТТ службе или достављача овог суда остављено обавештење о рочишту, да позив могу преузети у седишту суда, што нису учинили.“ Оваквим поступањем првостепени прекршајни суд јасно указује да није поступио по цитираној одредби члана 160. став 2. Закона о прекршајима и да није писмено истакао на огласној табли суда, након протекла рока од 15 дана од дана покушаног достављања.

Другостепени суд (Прекршајни апелациони суд) је одлучујући поново по жалби браниоца окривљеног, се изјаснио да се у списима налазе наредбе о истицању писмена – позива окривљенима, у складу са одредбама Закона о прекршајима. Овакав став

другостепеног суда је погрешан и нејасан, обзиром да се у списима предмета не налазе докази да је суд (првостепени прекршајни суд) у складу са одредбама члана 160. став 2. Закона о прекршајима позовао окривљене и њиховог браниоца на рочиште заказано за 13.09.2021. године.

На овај начин је и другостепени прекршајни суд учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тачка 3) Закона о прекршајима, што је све довело до повреде права на одбрану окривљених и утицало на доношење законитих и правилних пресуда.

Поред изнетог, из списка предмета произилази да првостепени прекршајни суд није доставио окривљенима, ни њиховом заједничком браниоцу на изјашњење записнике о саслушању сведока – полицијских службеника ЗЗ и ИИ са рочишта од 13.09.2021. године, сходно члану 93. став 1. Закона о прекршајима, којим је прописано да се пре доношења одлуке окривљеном мора дати могућност да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист, а на којим исказима је суд и засновао своју одлуку. Дакле, имајући у виду да су окривљени негирали прекршај који им се захтевом за покретање прекршајног поступка ставља на терет, а да су сведоци управо теретили окривљене за наведени прекршај, то је првостепени суд био дужан да поступи по одредби члана 93. став 1. Закона о прекршајима.

Из наведених разлога Врховни касациони суд налази да је побијаном првостепеном прекршајном пресудом повређена одредба члана 93. став 1. Закона о прекршајима и уједно право на одбрану окривљеног и тиме учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 93. став 1. Закона о прекршајима. Другостепени прекршајни суд је, не отклањајући ову битну повреду одредаба прекршајног поступка на коју је указивао у жалби бранилац окривљеног, и сам учинио исту битну повреду одредаба прекршајног поступка, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Међутим, имајући у виду одредбу члана 84. став 7. Закона о прекршајима, којом је прописано да покретање и вођење прекршајног поступка застарева у сваком случају када протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост, те да су окривљени оглашени одговорним за прекршаје учињене дана 12.12.2019. године, то је у смислу цитиране законске одредбе истеклом дана 12.12.2021. године наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и преиначио побијане правноснажне пресуде, тако што је обуставио прекршајни поступак против окривљеног АА, због два прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру и окривљеног ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ, због прекршаја из члана 13. став 1. Закона о јавном реду и миру и на основу члана 141. став 2. Закона о прекршајима одлучио да трошкови прекршајног поступка падну на терет буџетских средстава суда.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 286. став 1. и члана 287. став 4. у вези члана 248. став 1. тачка б) Закона о прекршајима, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић